

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

טז.

תורה אור השלם

1. ויאמר המלך מה נעשה יקר וגדולה למורדכי על זה ויאמרו נערי המלך משרתיו לא נעשה עמו דבר: אסתר ו' ג

2. ויאמר המלך מי בחצי והמן בא לחצר בית המלך החיצונה לאמר למלך לחלות את מרדכי על העץ אשר הכין לו: אסתר ו' ד

3. ויאמר המלך לתמן מחר קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת ועשה כן למרדכי והיהודי הושבע בשער המלך אל תפל דבר מכל אשר דברת: אסתר ו' ה

4. וישח תקן את הלבוש ואת הסוס וילבש את מרדכי ויכניסוהו ברובו העיר ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך תפץ ביקרו: אסתר ו' ו

5. כשפיל אל תשמח ובקשלו אל יגל מפני: אסתר ו' ז

6. אשר יקרא בשמיך מן שמי כי מן עורך ואשר דבר באותך ויפחשו אינך לק ואתה על במיתומו תדרוך: בדיים לג כט

7. וישב מרדכי אל שער המלך ותמן נדחק אל ביתו אבל וחפיו ראש: אסתר ו' ח

8. ויספר המן לנשי אשתו ולכל אהובי את כל אשר קרה ויאמרו לו תכמיו וירש אשתו אם מורע תקדחתי מרדכי אשר החלתי לגבל לפניו לא תוכל לו כי יגבול תפול לפניו: אסתר ו' ט

9. והודה אשה יודוך איחך ידך בערך אינך ישתחו לך בני אביו: אסתר ו' י

10. לפני אפרים ובנימין ומנשה ועודות את גבורתך ולכה לישעיהו: הללים פ ג

11. עדים וקריסי המלך הגיטי וקבלו להביא את המן אל המושבה אשר עשתה אסתר: אסתר ו' יא

12. כי נמכרנו אני ועמי להשמדי להרוג ולאבד ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשתי כי אין העץ שנה בנזק המלך: אסתר ו' יב

13. ויאמר המלך אתחורוש ויאמר לאסתר המלכה מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן: אסתר ו' יג

14. ותאמר אסתר איש צר ואובי המן הרע הזה והמן נבעת מלפני המלך והמלכה: אסתר ו' יד

15. ויאמר המלך מה עשה המלך אשר עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טו

16. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

17. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

18. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

19. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

20. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

21. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

22. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

23. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

24. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

25. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

26. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

27. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

28. ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך ויאמר המלך מה עשה לך: אסתר ו' טז

א) ופסדיו 66. ב) אסתר 4. ג) אסתר 1.

גליון הש"ם
גמ' עבר שקנה נכסים.
על זה עשה רש"י ד"ה
הו צבא:

הגהות הב"ח

א) גמ' אמר ליה ההוא קני ליה: (ב) שם כיון דלמרה ליה בת מלכים (ג) מדינת סאול: (ד) רש"י ד"ה שמש' סופר וכו' עד שצורה כורס וכו' מכו שטת הרובא בסדר עולם שבני המן כתבו שטתה המ"ד: (ה) ד"ה מלמד שטתה וכו' מריבו דברי זה חלה למד שהיה לה לומר המן הרע הזה אלא שהיתה רוצה לומר על אחשוורוש איש נר ואחי ועל המן הרע הזה: (ו) תפוס ד"ה ומי וכו' כל פרוש' ג"כ פי הכרז הוא ס' מנה ושל קש קיי מנהו והמנה כ"ה טעם והמן נתן עשרת אלפים ככרות של חול שס' ה' אלפים על קש והמלכות השקל על מ"ר חלק משנה אחת עולה מאת ככר של קשן וימי שמיטה נעשים שנה ופס' כ' ומעלה נתנו כורס ופס' והמן נתן ככר ממש' שנה כעד מ"ר חלק:

שמי' סופר המלך שונא ישראל היה ומימות כורס היה כמו שנאמר בספר עזרא (פרק ד) שכתב שטתה על צנן הצית עד (א) שזכר כורס וציתו והף צימי אחשוורוש עשה כן שנאמר (ס) ובמלכות אחשוורוש צתלת מלכותו כתבו שטתה: לו ס' פון. לנורק עכמו: דיסקרסא. כפר: נהרא. ליעול מכס: לרצנן. תלמודיו: הלכות קמילא. דורס צעניו של יום ושעה עשר צניסן היה הוא יום טונופת העומר: ואשקול למוזיא. ואטול שער: אסרטינהו. ומה עליהן להצניסן: אומני. ספרים: זוזא. זוג של ספרים ענין מספרים: עולין. כלי חרס: ולפעניסו. יום שלישי לתענית היה שהתענית להתענות צ"ד צניסן. ומה שאמר המלך ליום אתמול שלישי ויהי ציום השלישי ותלנש אסתר מלכותו יום שלישי לשילוח הרעים היה: אס מורע יהודים. יום זרע ציהודים שחס הוא צא משה לא מול לו: מלמד שהציווה צהלה. ולא רחץ יפה מטינופו: שזה. מושש: מלמד שהיה מחוזה כנגד אחשוורוש. מרדכי (ו) חלה לומד איש צר ואחי המן הרע הזה: נופל. לשון עושה והלך. נופל ורואה לזקוף והמלך מפילו: וישלך עליו. הקצ"ה משלך פורענות על הרשע צלי ממלה: מידו צרות יצרת. בני סיעתו וצברו צרחים מידו: אסס של אסתר. שהיה כעוס אחשוורוש על מה שעשה המן לאסתר: דבר שנטענר צו אוטו דיק. לעמד נמכר יוסף על ידי קנחת אחיו: יכשל

ששמי' מוחק וגבריא' כותב אמר רבי אסי דרש ר' שילא איש כפר תמורתא ומה כתב שלמטה שלכותו של ישראל אינו נמחק כתב שלמעלה לא כל שכן לא נעשה עמו דבר אמר רבא לא מפני שאוהבין את מרדכי אלא מפני ששונאים את המן הכין לו תנא לו הכין ועשה כן למרדכי אמר ליה מנו מרדכי אמר ליה היהודי אמר ליה טובא מרדכי איכא ביהודאי אמר ליה הוישב בשער המלך אמר ליה (ב) סגי ליה בחד דיסקרסא אי נמו בחד נהרא אמר ליה הא נמי הב ליה אל תפל דבר מכל אשר דברת ויזקח המן את הלבוש ואת הסוס אזל אשכחיה דיתבי רבנן קמיה ומחוי להו הלכות קמיה לרבנן כיון דחזייה מרדכי דאפיק לקבליה וסוסייה מיוחד בידיה מירתת אמר להו לרבנן האי רשיעא למיקמל נפשי קא אתי זילו מקמיה די לא תכוו בגחלתו בההיא שעתא נתעטף מרדכי וקם ליה לצלותא אתא המן ויתבי ליה קמיהו ואורוך עד דסליק מרדכי לצלותיה אמר להו במאי עסקיתו אמרו ליה בזמן שבת המקדש קיים מאן דמגבד מנחה מייתי מלי קומציה דסולתא ומתכפר ליה אמר להו אתא מלי קומצי קמחא דידכו ודחי עשרה אלפי ככרי כספא דידי אמר ליה רשע (ב) עבד שקנה נכסים עבד למי ונכסים למי אמר ליה קום לבוש הני מאני ורכוב האי סוסיא דבעי לך מלכא אמר ליה לא יכלנא עד דעיילנא לבי בני ואשקול למוזיא דלאו אורח ארעא לאשתמושי במאני דמלכא הכי שררה אסתר ואסרתינהו וכלוהו בי בני ולכלוהו אומני עייליה איהו לבי בני ואסחיה ואזיל ואייתי וזוא מביתיה וקא שקיל ביה מוזיה בהדי דקא שקיל ליה אינגד ואיתנח אמר ליה אמאי קא מיתנחת אמר ליה גברא דהוה חשיב ליה למלכא מכולהו ברבנוהו השתא לישוייה בלאני וספר אמר ליה רשע ולא ספר של כפר קרצום היית תנא המן ספר של כפר קרצום היה עשרים ושנים שנה בחד דשקלינהו למוזיה לביניהו למאניה אמר ליה סק ורכב אמר ליה לא יכלנא דכחישא חילאי מימי תעניתא גחין וסליק כי סליק בעט ביה אמר ליה לא כתיב לכו בנפלא אויבך אל תשמח אמר ליה הני מילי בישראל אבל בדידכו כתיב ואתה על במותימו תדרוך ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך תפץ ביקרו כי הוה נקיט ואזיל בשבילא דבי המן חויתיה ברתיה דקיימא אינגרא סברה האי דרכיב אבוה והאי דמסגי קמיה מרדכי שקלה עציצא דבית הכסא ושדיתיה ארישא דאבוה דלי עיניה וחזת דאבוה הוא נפלה מאינגרא לארעא ומתה והיינו דכתיב וישב מרדכי אל שער המלך אמר רב ששת ששב לשקול ולתעניתו והמן נדחף אל ביתו אבל וחפיו ראש אבל על בתו וחפיו ראש על שאירע לו וייספר המן לזרש אשתו ולכל אהוביו וגו' קרי להו אוהוביו וקרי להו חכמיו אמר רבי יוחנן כל האומר דבר חכמה אפילו באומות העולם חכם אם מורע היהודים מרדכי וגו' אמרו ליה אי משאר שבטים קאתי יכלת ליה ואי משבט יהודה חכמין ואפרים ויהודה לא יכלת ליה יהודה דכתיב וידך בערך אויבך אינך דכתיב בהו לפני אפרים ובנימין ומנשה עוררה את גבורתך כי נפל תפול לפני דרש ר' יהודה בר אלעאי שתי נפילות הללו למה אמרו לו אומה זו משולה לעפר ומשולה לכוכבים כשהן יורדין יורדין עד עפר וכשהן עולין עולין עד לכוכבים וסרסי המלך הגיעו ויבהילו מלמד שהביאוהו בבהלה כי נמכרנו אני ועמי וגו' כי אין הצר שוה בנוק המלך אמרה לו צר זה אינו שוה בנוק של מלך איקני בה בושתי וקטלה השתא איקני בידי ומבעי למקטלי ויאמר המלך אחשוורוש ויאמר לאסתר המלכה ויאמר למה לי אמר רבי אבהו בתחלה על ידי תורגמן כיון דאמרה ליה (ס) מדבית שאול קאתינא מיד ויאמר לאסתר המלכה: ותאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה אמר ר' אלעזר מלמד שהיתה מחוזה כלפי אחשוורוש ובא מלאך וסמר ידה כלפי המן: והמלך קם בחמתו וגו' והמלך שב מגנת הביתן מקיש שיבה לקימה מה קימה בחימה אף שיבה בחימה דאזל ואשכח למלאכי השרת דאידימו ליה כגברי וקא עקרי לאילני דבוסתני ואמר להו מאי עובדיכו אמרו ליה דפקדינן המן אתא לביתיה והמן נופל על המטה נופל נפל מיבעי ליה אמר רבי אלעזר מלמד שבא מלאך והפילו עליה אמר ויי מביתא ויי מברא ויאמר המלך הגם לכבוש את המלכה עמי בבית ויאמר הרבונה וגו' אמר רבי אלעזר אף הרבונה רשע באותה עצה היה כיון שראה שלא נתקיימה הצלו מיד ברח והיינו דכתיב וישלך עליו ולא יחמול מידו ברוח יברה וחמת המלך שכבה שתי שכיבות העלו למה אחת של מלכו של עולם ואחת של אחשוורוש ואמרי לה אחת של אסתר ואחת של ושתי לכלם נתן לאיש חליפות שמלות ולבנימן נתן חמוש חליפות אפשר דבר שנצטער בו אותו צדיק יכשל

מגנת הביתן אל בית משתה הין והמן נפל על המטה אשר אסתר עליה ויאמר המלך הגם לכבוש את המלכה עמי בבית הדבר יצא מפני המלך ופני המן חפה אסתר ו' ח. ויאמר חרוביה אחר מן הקריסים לפני המלך גם הנה העץ אשר עשה המן למרדכי אשר דבר טוב על המלך עמד בבית המן גבה המשים אמה ויאמר המלך תלחו עליה אסתר ו' ט. וישלך עליו ולא יחמול מידו ברוח יברה יברת איוב כו כב. ויתלו את המן על העץ אשר הכין למרדכי וחתם המלך שכתב: אסתר ו' י. לבלם נתן לאיש חליפות שמלות ולבנימן נתן שלש מאות כסף וחתם חליפת שמלות: בראשית מ כב